

Södervärnstornepisoder

Originalpublicering 2010-10-08

Eber Ohlsson

Södervärnstornet, stod klart 1916 och är en gedigen byggnad med granitsockel, Helsingborgstegel och koppartak.

Lösa takplåtar

Men även en sådan byggnad åldras och i början av 1983 blev Göran Lundström, som då var ansvarig för byggnadsunderhållet på gatukontorets VA-anläggningar, uppmärksam på att några av takets kopparplåtar var lösa. Det fanns risk för att de kunde blåsa av och därmed förorsaka skador.

Göran fick hjälp av brandkåren att förankra plåtarna, men sedan gällde det att få en permanent lösning. För att göra detta konstruerades det en byggnadsställning på tornets södra sida, så att plåtslagarna kunde ta sig upp på taket på ett säkert sätt.

Inspektion av Södervärnstorns takkupol, fotograferad (NO) från en kranbils hisskorg den 3 februari 1983.

Målningsbrott

Dessvärre lyckades några objudna personer en kväll i mitten av april 1983 ta sig upp på byggnadsställningen och med meterhöga vita bokstäver måla "HATA DATA" på tornfasaden. Det måste ha varit planerat, eftersom de hade släpat upp en 20 liters burk Nordsjöfärg.

Trots inhägnad av byggställningen samt bevakning kom det några dagar senare även texten "MÖRDA BILAR" på den gamla fina tegelfasaden. Den senare målningen krävde dock bara en 1 liters färgburk.

Blästring

Då färgen inte kunde tas bort med lösningsmedel, fick texten blåstras bort. 30 år senare kan man fortfarande på den utkragande delen av tegelfasaden se var brottet skett. Här har det mörka Helsingborgsteglet inte samma patina som den övriga fasaden.

Målningsbrottet blev aldrig uppkälat. Alla indikationer tyder dock på att förövarna hade passerat målbrottet.

Ett bemålat Södervärnstorn den 13 april 1983.

Plåtslageriarbete på Södervärnstornets tak den 14 april 1983.

© Eber Ohlsson 1983

Bengt Sonngård fogar tegelfasaden den 26 april 1983.

© Eber Ohlsson 1983

Gunnar Jönsson fogar tegelfasaden den 26 april 1983.

© Eber Ohlsson 1983

Gunnar Jönsson fogar tegelfasaden den 26 april 1983.

Mer dramatik

Några år senare blev det tornet involverat i mer dramatik, då Studioteatern 1987 fick låna tornets bottenplan för att där spela några teaterpjäser.

Studioteatern var vid denna tid känd för att finna ovanliga spelplatser, och nu var turen alltså kommen till Södervärns-tornet. I tornets bottenplan byggdes det upp scen, ljusramper samt läktare för publiken.

Tysk dramatik

Den 24 april 1987 var det premiär för den tyske dramatiker Botho Strauss pjäs "Parken". Den skulle enligt pro-

© Eber Ohlsson 1982

Ett omålat Södervärnstorn våren 1982.

Affisch för Studioteaterns pjäs "Parken" i Södervärns-tornet. Carl August Ehrensvärds teckning är här överlagrad en ritning av Södervärnstornet. Det är obekant om tornets folkliga maskulina epitet hade någon relevans för affisch och pjäs.

grammet delvis bygga på William Shakespeares ”En mid-sommarnattsdröm” och handla om två moderna kärlekspar, där saga och verklighet blandas hela tiden.

Som tack för att Studioteatern fick spela i vattentornet, fick berörda VA-medarbetare fribiljetter till föreställningarna. Många av dem förstod kanske inte helt vad pjäsen handlade om. Alla är inte familjära med modern teater.

Studioteaterns ensemble samlad i Södervärnstornet trappa. Bild i programbladet för pjäsen ”Parken”.

Artikel i Sydsvenskans Med Mera 1987.

Naket och kallt

Mer berörda och oroad var de av att aktörerna under delar av pjäsen var nakna. Det är trots allt relativt kallt i ett vattentorn, vattentemperaturen på Malmös grundvattenbruka vara cirka 10° C, något som också påverkar temperaturen i tornet. En sådan kyla kunde menligt påverka skådespelarnas hälsa.

På hösten samma år spelades det en annan pjäs, ”Bernardas hus”. Men nu spelades det så att tygen höll.